

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za kraj biva Avstro-Ogrski:	za Nemčijo:
na leto akupaj naprej . . . K 60—	celo leto naprej . . . K 65—
po letu . . . 30—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta . . . 15—	celo leto naprej . . . K 70—
na mesec . . . 5-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištevno (spoda), pritiskje, levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Iskate vnaš den sveder, izvzemati nedelje in praznike.

Iskate se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm vnaš ter 54 mm širok prostor: enkrat po 11 vnaš, dvakrat po 10 vnaš. Poslano (enak prostor) 30 vnaš, vnaš in zahvale (enak prostor) 20 vinarjev. Pri večjih insurcijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazilu. Na same plačane naročbe brez poselitve denarja se ne moremo nikakor oziirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hoji ponj:	celo leto naprej . . . K 58—	četrt leta naprej . . . K 15—
	po letu . . . 29—	na mesec . . . 5—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v L. nadst. levo), telefon št. 43

Boj za naše meje proti Italiji.

„Corriere della Sera“ je priobčil o nepretržni enotnosti »Julijske Benečije« dolga članek, iz katerega posnemamo:

V resnici obstojata logično in geografsko samo dve meji. Ena je meja ob Soči, druga je meja, ki gre po Julijskih Alpah, malo zapadno od Reke, do Kvarnera. Prva kvari naravno enotnost Italije in jemlje italijanski državi nekaj slavni italijanskih mest, nekaj stotisoč zavednih Italijanov, samo da reši skoro vsak kotiček slovenskega naroda. Druga meja izpolnjuje geografsko in narodno italijansko enotnost, spajajoč z italijansko državo slovenska polja in slovenske manjšine naših mest. Izmed drugih dvoje medmeje, na kateri se je mislilo, ena, to je ona preko Učke gore, ne izključuje spojitve močne slovenske manjšine z italijansko državo in sledeče nezadovoljnosti Slovanov, do čim krši geografsko enotnost naše dežele, potiska Trst na mejo, ker bi bil izpostavljen vsakemu napadu in boju smrtnih konkurenca z Reko, izključuje Reko (l'italianissima Fiume) iz Italije. Druga medmeja rešitev, na katero mislijo ali so mislili Jugoslavlani-italofili, je naravnost absurdna. Poskušalo bi se razdeliti Julijsko Benečijo s prezemo, ki bi aproksimativno odgovarjal narodnim večinam. Italija bi imela Gorico, spodnjo Sočo, Trst, zapadno Istro s Puljem, Jugoslavija pa gorsko in kraško pokrajino in vzhodno Istro z Reko, italijanskim mestom na popolnoma hrvaškem teritoriju. Ta rešitev bi vzela našim mestom njihovo zaledje, zaledju pa njegove naravne iztoke, bi vrgla v neozdravljivo medsebojno sovraštvo deželo in mesta, pripravila bi se pred vojno guerrilla-boje in bi tragično podžgala animoziteto Italijanov proti slovenskemu kmetu, ki bi ga čutil kot večnega Hanibala pred durmi. To bi bila rešitev kakor ako bi se imenovalo kirurško operacijo to, da se bolnika razreže, samo da se napravi konec njegovim bolečinam. To bi bila Salomonova razsodba, ki je določila presekanje otroka, spornega med obema materama, na dva dela. Ostaneta torej le dve ekstremni rešitvi: ali meja ob Soči ali meja v Julijskih Alpah. Ali bo Istro in vsa Julijska Benečija italijanska ali slovenska? Ali postaviti dilema, se pravi že razrešiti ga. V prvem slučaju bi imeli, vsaj za nekaj časa, slovenski irredentizem, v drugem slučaju bi imeli nadaljevanje italijanskega irredentizma. Pa, ako je potreba, da gre dežela z mesti ali mesta z deželo, da gre Trst s svojim predmestjem ali predmestje s Trstom, da pripade slovensko prebivalstvo italijanski državi ali podležje italijansko prebivalstvo, približno enako številno, slovenskemu nasilju, kako se je mogoče izogniti eni sami rešitvi? Ni ga izobraženca, ki bi ne reševal v svojem srcu tega vprašanja nam v prilog. Jugoslavlani bodo morali resignirati. Oni nimajo prav ne v geografskem, ne v zgodovinskem, ne v moralnem oziru predvsem. Italija je delovala za človečanstvo najmanj dvajset stoletij več nego Jugoslavlani: bojevala se je za svobodo sveta in za Jugoslavijo samo malo več nego Slovenci in Hrvatje. Ceteris paribus — hočemo reči: ako bi tudi vse drugi ozirom bili enako tehtni za nas in za ne — ne bilo bi treba žrtvovati Italijane Jugoslavlantom... Slovenski protesti so utemeljeni na realnosti razmer, so bistveni in ne formalni. Kažejo pa, da vsaj v eni točki soglašajo Italijani in Slovenci: da se ima Julijska Benečija smatrati za kompakten teritorij, za nepretržno enoto. Kdor bo imel Trst, mora imeti tudi zaledje, kdor bo imel zaledje, mora imeti Trst. To vse skupaj je en organizem in ne more se razločevati med bregom in gorovjem. Obrežje, mesta, kultura v tej pokrajini, vse je italijansko. Po neovržni zgodovinski in etniški pravici spadajo k Italiji. Ako se dajo Italiji območjski kraji, se jej mora dati tudi gorovje, ki gravitira k temu morju, ki živi od tega morja, ki pošilja k njemu in v njegova mesta svoje sinove in svoje pridelke. Treba sproti to elementarno resnico, na kar odpade obdolžitev imperializma vsled potrebe, ki sili, da se anektira tudi slovenski teritorij naših mest. Slovani so to sami, ki nas proti svoji volji rešujejo obtožbe. Z močjo dejstva, da zahtevajo pripojitev italijanskih mest

Gorice, Trsta, Pulja, Reke k Jugoslaviji, priključujoč tako inferiornemu kulturnemu stanju štiristotisoč naših bratov, samo da bi rešili svoje slovensko gorovje, postajajo implicitno naši zavzniki proti vsakemu, ki bi hotel v našo škodo zavračati potrebo, da se smatra za edino rešitev mej Julijske Benečije problem od izvirov Soče do Kvarnerskega zaliva.

To večno razpravljanje o mejah s krivimi izvajalnimi pričla, da imajo Italijani slabo vest. Pa jo tudi morajo imeti, ko grabijo po tuj lastnini. Ako so njihovi stari državni pomikali mejo preko bivše med Avstrijo in Italijo, je to izvirni in pravi razmer in nazorov, političnih in strateških, onih časov, sedanja nova doba, ki se nam odkrije po svetovni vojni, pa zametuje njihovo pojmovanje in postavlja za meje med narodi bratstvo in ljubezen. Ali je zaman hotel Wilson po Italiji in tako lepo in razumljivo govoril ter polagal Italiji na srce vstopiti in ljubezen do bližnjega? Italijani so pač bučno pozdravljali Wilsona na svojih tleh, na jugoslovanskih ob Adriji kriče: Abbasso Wilson! In Protivilsonovcem sledijo zadnje čase celo resnejši italijanski listi, hoteli dokazati da ima Italija pravico zasedati velik del slovenske zemlje s Trstom in Gorico, ker le tako bo meja Italije proti vzhodu in severovzhodu varna. Vse, kar navajajo, je bilo že stokrat ovrženo in bo ovrženo tudi na mirovni konferenci, ker je vojna grozota svetovnega klanja pokazala, da so na razpolago taka bojna sredstva, proti katerim ne drže nobene državne meje, pa naj se dotični državni še toliko sklicujejo na Boga in naravo, ki da sta jih določila baš za to ali ono državo. Dobri medsebojni odnosi, prijateljske zveze, izmenjavanje pridelkov in izdelkov, kulturni stiki, to so vezi, ki držijo dobro razmerje med državami in ti morajo biti temelj novim časom po Wilsonovih načelih in naukih. Prav naravno je, da ostane slovenska zemlja slovenska in da jo vrne Jugoslaviji, kar je ima slovenske Italije, prav lepo se da napraviti naravna meja med Italijani in Jugoslavlani, glede obrežja, kjer naletimo na večje skupine italijanske narodnosti, se bo dalo gotovo doseči zadovoljiv sporazum, da bi pa radi par tisočev čistokrvnih Italijanov v Primorju morala pripasti ogromna slovenska večina Italiji, to pa ne drži, taka zahteva je vnebovpijoča in ne more obveljati. Naj že vendar nehalo italijanski listi pisati o primorskem italijanstvu, ko ga je v resnici tako malo in se kar poizgubi, ako odštejemo poitalijance. Avstrijski raznarodovalni sistem je tlačil Jugoslavlane v italijanske šole in silil v urade italijansko, zametajoč jugoslovansko, zato pa je izrazilo nekaj italijanstva ob Adriji. Ako bi se ti potuščenci, ki pa itak znajo svoj pravi materinski jezik, jutri odrekli italijanstva, bi se samo povrnili k narodu, h kateremu spadajo. Da bi se pa moralo radi teh ljudi, ki so le plod avstrijskega protislovenskega počenja ob Adriji, priklopiti k Italiji vse slovensko obrežno in gorsko ozemlje, to je pa preveč gorostasna zahteva. Italijanski listi in govorniki so vedno bolj zgovorni in vedno bolj kriče, ali tudi vedno bolj kažejo, kako nepošteno stvar zagovarjajo in kako temelje njihova izjavanja na laži. Na laži pa ne bo slovena bodajočnost in za zvezo narodov treba drugih temeljev. Proti italijanski laži pa mora nastopiti z Jugoslavlani vred ves oni svet, ki želi miru in sprave med narodi na podlagi pravičnosti. Vemo, da bo še trd boj za našo slovensko zemljo, za ta boj potrebujemo neizprosne svoje volje in zveste pomoči vseh onih faktorjev na mirovni konferenci, ki streme po resničnem svetovnem miru.

Razglas.

Po deželi se še nahajajo nekateri vpoklicanci letnikov 1895—1899, ki se niso odzvali pozivu. Dotičniki se bodo s silo pridržali v vojaško službo ter bodo kot ubežniki najstrožje kaznovani po vojnih postopkih.

Strogo bodo kaznovani tudi oni, ki dajejo tem ubežnikom potahe s tem, da jih imajo v službi, jih hranijo, skrivajo ali jim prigravajo, naj ne odrinejo v vojaško službo.

Ljubljana, dne 15. prosinca 1919.

Vojno dopolnilno poveljstvo Ljubljana.

Vesti iz Jugoslavije.

JUGOSLAVIJA BO PRIZNANA ŠELE NA MIROVNI KONFERENCI

Beograd, 16. januarja. (Lj. kor. ur.) Jugoslovanski tiskovni urad poroča: Potovanje regenta Aleksandra v Pariz je odgodeno na nedoločen čas. Jugoslovanski tiskovni urad v Beogradu doznava, da je treba iskati vzroka za odgoditev potovanja v znanem položaju kraljevine SHS. Vprašanje o uradnem priznanju zedinjenja vseh jugoslovanskih pokrajin v jugoslovansko državo se bo rešilo šele na mirovni konferenci. Prestolonaslednik bi bil brezdvomno tudi sedaj povsod kar najbolj sprejet, ali očitno samo kot regent Srbije, ne pa tudi kot regent Crne gore, Bosne in Hercegovine, Hrvatske, Slavonije, Dalmacije in Istre ter Slovenije, Bačke, Baranje in Banata, Niti prestolonaslednik, niti vlada pa ne bi hotela, da bi ne bil očitno sprejem v Parizu v soglasju z dostojanstvom velikega dela našega narodnega ujedinjenja.

GRŠKA PRIZNALA DRŽAVO SHS.

Beograd, 16. januarja. Vlada je prejela službeno obvestilo, da je Grška priznala neodvisno državo SHS. Po informacijah na merodajnem mestu je v najkrajšem času pričakovati, da prizna Jugoslavijo tudi francoska vlada.

IMENOVANJE POKRAJINSKIH VLAD.

Beograd, 16. januarja. (Lj. kor. ur.) Kakor doznava jugoslovanski tiskovni urad v Beogradu, bo v najkrajšem času imenovan za predsednika slovenske avtonomne vlade v Ljubljani dr. Janko Brejc, odvetnik v Celovcu, za podpredsednika pa dr. Gregor Žerjav. Za predsednika dalmatinske vlade bo imenovan dr. Ivo Krstelj, odvetnik in član državnega veča, za predsednika bosanske — hercegovinske vlade Atanasije Šola. Za hrvatske bana bo imenovan dr. Ivan Paleček, odvetnik v Vukovaru in član državnega veča (srbo — hrvatska koalicija). Hrvatski ban in predsednik vlad bodo stali ministrskega sveta predloge glede imenovanja predsednikov avtonomnih oddelkov. Med avtonomne oddelke spadajo oddelek za notranje stvari, oddelek za poljedelstvo, oddelek za pravo in verstvo in oddelek za pravosodstvo.

POTOVANJE DR. ŽOLGERJA V PARIZ IN »NARODNA POLITIKA«

Zagreb, 16. januarja. Klerikalna »Narodna Politika« je priobčila danes jutraj vest, da se odpelje dr. Žolger v Pariz kot slovenski delegat. Listi obojajo formulacijo te vesti, češ, da bi se z isto pravico, kakor se imenuje dr. Žolgerja slovenskega delegata, imenoval Trumbić hrvatskega in Pašića srbskega delegat. Na ta način bi bili zastopani v Parizu delegati Slovencev, Hrvatov in Srbov, ne pa Jugoslavlani. Ako se sami držimo te zastarele ideologije, potem se ne smemo čuditi, ako se imenovali ne more živjeti v dejstvo, da smo postali in da hočemo postati eno. S svojo ideologijo podpiramo rovanje onih krogov, ki nas hočejo na zunaj predstavljati kot tri ločene države.

KOMISAR SHS PRI AVSTRO-OGRSKI BANKI

Beograd, 16. januarja. (Lj. kor. ur.) Jugoslovanski tiskovni urad poroča: Ker sta čehoslovaška republika in poljska država že imenovali svoje posebne komisarije pri Avstro-ogrski banki, ki bodo do definitivne likvidacije banke prisostvovali sejam upravnega odbora in varovali interese svojih držav, je tudi finančni minister države SHS imenoval gosp. dr. Miroslava Ploja, bivšega senatnega predsednika pri upravnem sodišču na Dunaju, za komisarja kraljevine SHS pri Avstro-ogrski banki na Dunaju.

REORGANIZACIJA ARMADE — ARMADNO POVELJSTVO V LJUBLJANI

Beograd, 16. januarja. (Lj. kor. ur.) Jugoslovanski tiskovni urad poroča: Ministrski svet je sklenil, da se kar najhitreje izvede enotna reorganizacija naše armade. V zvezi s to reorganizacijo bodo postavljena v vseh večjih mestih vojaška poveljstva. V Ljubljano pride posebno armadno poveljstvo, ki bo imelo važna naloga, ne samo v vprašanju organizacije naše armade, ampak tudi v vprašanju obrambe naše domo-

vine. Kot armadni poveljnik v Ljubljani bo imenovan dosedanjši šef ljubljanske srbske misije general Smiljanič.

ORGANIZACIJA OROŽNIŠTVA.

Beograd, 16. januarja. (Lj. kor. ur.) Jugoslovanski tiskovni urad poroča: Ministrski svet je sklenil popolno reorganizacijo orožništva po vsej državi SHS. Število orožnikov se dvigne na najmanj 10.000 mož. Orožniške plače se urede tako, da se bodo mogli orožniki brez materialnih skrbi posvetiti varnostni službi. Na čelo orožništva bo imenovan general.

Beograd, 17. januarja. Kakor izveemo iz uradnega vira, je imenovan za poveljnika celokupnega orožništva v Jugoslaviji general Dimitrijević.

Beograd, 17. januarja. Prvotno se je nameravalo, da bi spadalo orožništvo zlasti na Slovenskem, pod politično upravo. Ta načrt se je opustil iz raznih tehničnih razlogov. Orožništvo bo podrejeno vojnemu orožništvu in centralizirano. Za Slovenijo se osnuje posebno orožniško poveljstvo. Po neslužbenih informacijah bo nemara imenovan za poveljnika orožništva v Sloveniji slovenski rojak polkovnik Janko Vukosović — Stiebič, ki je bil pred vojno poveljnik celokupnega srbskega orožništva.

NAPREDNA DEMOKRATSKA STRANKA O DRŽAVNEM POLOŽAJU.

Zagreb, 16. januarja. Na včerajšnjem sestanku napredne demokratske stranke (dr. Lorković — Surmin) je imel dr. Lorković referat o naši državni in narodni politiki. Tolmačil je delo in ideologijo jugoslovanskega odbora in njegovega predsednika dr. Trumbića. Povdarjal je posebno borbo med dvema idejama in sicer jugoslovansko, ki jo je zastopal odbor, in separatistično srbsko, ki jo je zastopal bivši ministrski predsednik Nikola Pašić. Dr. Lorković se je obširno pečal s programom »Jugoslovanske Lige« ter je napredna demokratska stranka sklenila pristopiti kot član k tej ligi.

POTOVANJE MINISTRA RIBARCA.

Zagreb, 16. januarja. Minister Ribarac, ki je nameraval odpotovati te dni v Belgrad, je svoje potovanje odložil na kasneje.

PROTEST BOSNE PROTI ITALIJANSKEMU IMPERIJALIZMU.

Sarajevo, 16. januarja. »Hrvatska narodna zajednica v Bosni« je pozvala vse politične skupine in stranke v Bosni, da prirede skupno demonstracijo proti italijanskemu nasilstvu v Dalmaciji in v Primorju. Kot glavni govornik bo nastopal pri tem dr. Joso Sunarič.

REŠKI BROJARJI V ZAGREBU.

Zagreb, 16. januarja. Včeraj je dospelo v Zagreb odposlanstvo reških trgovcev in brodarjev, da se posvetujejo o problemih našega pomorskega prometa. Vršile so se važne konference v prostorih poverljivosti za trgovino, obrt in industrijo. Konferenca, ki so razpravljale tudi gospodarsko vprašanje glede Reke, so se danes nadaljevale.

OBRAMBA PAŠIČA IN RADIKALNE STRANKE.

Belgrad, 16. januarja. (Lj. k. u.) (Slabo čitljiva brzojavka.) Današnja »Samouprava« piše: »Obzore« objavlja članek o politiki gospoda Pašića in radikalne stranke o vprašanju državnega edinstva in skuša radikalno stranko prikazati kot nosilko velikosrbske misli in protivnico srbsko-hrvatske edinstvenosti. — V koliko so radikalni političarji gledali na rešenje narodnega vprašanja, odseva iz dejstva, da se je dne 1. decembra v kraljevem dvoru izvršilo ujedinjenje vseh treh plemen naše zemlje, in to v dobi, ko je vse vladne posle v Belgradu opravljala četverica ministrstev, pripadajočih homogeni radikalni vladi, ki jo je bil Pašić sestavil junija 1917 na Krfu. Ko je takrat iz Zagreba v Belgrad dospelo odposlanstvo Narodnega Veča, tamkaj se ni bilo novih ministrstev, niti se niso bili prevzeli svojih dolžnosti. Kdo je radikalne ministre sili v to, da naj ne delajo za ostvarjanje Velike Srbije, nego za ujedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev? Kdo je srbske vojske poslal v Zagreb, na Reko in v Ljubljano? Mar je to zahtevala politika velikosrbskega radikalnega partikularizma? In ali niso radikalni ministri kot vršilci kraljevske oblasti sestavili kraljevi odgovor na

adreso Narodnega Veča in v tem odgovoru ustvarili podlago za ujedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev? Brez njih bi se stvoritev edinstvene države SHS takrat ne mogla izvršiti. Zato pač zaslužijo ob enem s stranko, h kateri pripadajo, vse drugo prej, nego osumnjanje, da so bili protivniki ujedinjenja.

ROMUNSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK NA POTU V REKO.

Zagreb, 17. januarja. S posebnim vlakom se je peljal preko Zagreba na Reko romunski ministrski predsednik Bratianu. V njegovem spremstvu so 1 francoski general, 1 admiral in ameriška misija, ki se je mudila v Bukarešti. Bratianu potuje z Reke na mirovno konferenco v Pariz.

ZIGOSANJE BANKOVCEV NA HRVATSKEM.

Zagreb, 16. januarja. Termin za zigosanje bankovcev se je podaljšal za Hrvatsko do 28. t. m. Zagrebške banke so nameravale skleniti, da vsled velikega naloga občinstva ne bodo sprejemale novih vlog, a so se kasneje odločile, da bodo vloge sicer sprejemale, pač pa da jih za časa zigosanja ne bodo obreslovale. Banke utemeljujejo to s tem, da nimajo v tem času od vlog nikakih koristi, ker denarja ne morejo plodno naložiti. Nekatere banke so zvišale tudi pristojbine vlozne knjižice. Kljub temu traja naval pri denarnih zavodih še naprej.

Poklic v finančno ministrstvo.

Beograd, 16. januarja. (Ljublj. koresp. urad.) Jugoslovanski tiskovni urad poroča: Finančni minister je poklical v službovanje v finančno ministrstvo dr. Cvetka Gregorića, finančnega svetnika pri poverjenstvu za finance v Ljubljani, in Ivana Klemenčiča, ministrskega podtajnika pri bivšem ministrstvu za socijalno oskrbo na Dunaju.

Likvidacijske komisije.

Beograd, 16. januarja. (Ljublj. koresp. urad.) Jugoslovanski tiskovni urad poroča: Na predlog konzularne agencije SHS na Dunaju in na naročilo ministrskega sveta je imenoval finančni minister posebno komisijo za likvidacijo premoženja bivše avstro-ogrske monarhije in enako komisijo za likvidacijo bivše vojvodine Štajerske. Za predsednika prve komisije je imenoval finančni minister dr. Miroslava Ploja, za namestnika dr. Otoma Frančeka. Za predsednika druge komisije pa je imenoval dosedanj poverjenik za finance pri Narodni vladi v Ljubljani dr. Vekoslav Kukovec.

Jugoslovanska legija iz Francije.

Kotor, 15. januarja. (Lj. k. u.) Včeraj je prišel semkaj drugi transport jugoslovanskih legionarjev iz Francije. Transport šteje 1350 jugoslovanskih legionarjev, ki so večinoma doma iz Bosne in Hercegovine. Pri svojem prihodu so bili slovesno pozdravljeni. Iz Kotora odidejo v Crno goro, da varujejo našo južno mejo proti alban-skim, in če bo potrebno proti italijanskim napadom.

Obsodba radi boljševizma.

Svoječasno smo že poročali, da se je v Zagrebu pričela sodna razprava proti boljševikom, ki so dne 30. novembra v Provokativnih agencijah in izločili trgovino Julija Gerbana iz mu povzročili škodo okrog 750.000 K. Te dni je sodišče izreklo razsodbo. Obsodilo je 22letnega Pavla Srdinčiča na 4 leta težke ječe, 22letnega Stevana Dufana na 3 leta, 22letnega Toma Grabarca na 2 in pol leta, Tomaza Čeršnega, Toma Dokuša, Mata Halarija, Blaža Kupešiča in Miho Kupešiča pa na dve leti težke ječe.

Slatina, 16. januarja. (Lj. k. u.)

Tučin je bila velika protestna skupščina proti italijanski okupaciji.

Zagreb, 16. januarja. (Lj. k. u.) Zagrebški denarni zavodi so sporazumno zmanjšali obrestno mero za denarne vloge na 3 %. Denarni zavodi utemeljujejo ta korak s tem, da razpoložajo banke s tako velikimi zalogami denarja, da ga ne morejo nikjer naložiti. V bančnih trezorjih se nahajajo naravnost ogromne svote.

Split, 16. januarja. (Lj. k. u.) Narodna vlada za Dalmacijo je izdala naredbo, naj veljajo izpiti, položeni na zagrebški univerzi in enaki meri za vsa Dalmacijska kakor izpiti enaki meri na bivših avstrijskih vseučiliščih.

Belgrad, 16. januarja. (Lj. k. u.) Srbski vojni tisk, urad poroča iz Bukarešte, da je došel takaj francoski general Berthelot, ki je bival nekaj dni v Belgradu in vodil pogovore med srbskim in romunskim vojaškim poveljstvom glede okupacije preporne ozemlja v Banatu.

Belgrad, 15. januarja. (Lj. k. u.) Srbski vojni tisk, urad poroča iz Bukarešte: Romunski uradni list objavlja kraljev ukaz, s katerim se erdeljske pokrajine definitivno priključijo Romunski.

Italijanska nasilnost.

SLOVENSKO ŠOLSTVO V GORICI ZATRTO.

Komaj so se Italijani le malo udomačili v naših krajih in že pričnajo z njim lastno metodo zatirati vsak polov Slovenstva.

Avstrijske oblasti gorilnim Slovincem že od nekdaj niso bile naklonjene. Velike politične boje so morali in vojevali gorilni Slovinci, da so dosegli lastne šole. Mestni magistrat gorilni jim ni hotel pripoznati niti ene slovenske šole, šele po trdem boju se je slednjič vdal in otvoril, ne v sredini mesta, pač pa na periferiji Podturnom v stari vojašnici, ki ni v nobenem oziru odgovarjala šolskim namenom, ljudske šole. Naši otroci so se radi tega branili pohajati to šolo.

Ker država ni hotela, so si iz lastnih sredstev zgradili v Gorici lastna šolska poslopja, kakor Šolski Dom, Gregorčičev Dom, Mali Dom, Novi Dom in Ciril - Metodovo šolo. Otvorili so v teh modernih zgrajenih prostorih svoje zasebne učne zavode, katerim je šele po hudih bojih avstrijska vlada pripoznala pravico javnosti. V zadnjih letih je vlada premešala tudi moško učiteljsko iz Kopra v Gorico in otvorila humanistično gimnazijo. V kompenzacijo pa je Italijanom otvorila realno gimnazijo. V vse te šole t. j. v ljudske šole v Šolskem in Gregorčičevem Domu, v Ciril - Metodovo šolo na Blatnih, na učiteljsko moško in žensko, na gimnazijo in realno ter obrtne šole v Novem Domu je pohajalo na tisoče slovenskih učencev.

Ko so Italijani zasedli Gorico, so takoj nastanili po vseh slovenskih šolah vojsko. Iz šol so odnesli vsa opremo, celo klopi, ki so jih v zadnjem času šole dobile s Kranjskega in iz Kromerice na Češkem.

Ker so slovenski otroci v Gorici sedaj brez pouka, se je dne 7. januarja podala delegacija šolskih ravnateljev k prefektu Gotardiju. Le-ta je obljubil ljudske šole, ko bodo barake za vojašnico pripravljene. Glede slovenske gimnazije v Gorici ni hotel ničesar čuti, pač pa je deputaciji obljubil, da se bode Slovincem na Goriskem godilo v tem pogledu tako, kakor se godi beneškim Slovincem.

Tako tedaj — Slovincem na Goriskem se bode godilo tako kot beneškim Slovincem — to se pravi: 40.000 beneških Slovincem je pustila laška vlada brez slovenskega pouka in razume se, da bode ravno tako 170.000 gorilskih Slovincem pustila brez slovenskega pouka.

Italijanska propaganda.

Split, 15. januarja. (Lj. k. u.) Iz Kotora javljajo, da Italijani agitirajo po Albaniji čimdalje živahnije proti Srbom in Crnogorcem. Italijanski emisari razdeljujejo živce in denar v svrhu agitacije. Večje albanske čete so že na poti proti Crni gori. Vodijo jih preoblečeni italijanski častniki.

Trpljenje gorilskih beguncem v Italiji.

Pisarna za zasedeno ozemlje javlja: Trpljenje gorilskih beguncem v Italiji. V provinciji Campobasso je 190 gorilskih beguncem. Nastanjeni so v vaseh Rotella, Ururiu, Larinu in Portocaneju. Začetkom begunstva so bili nastanjeni v južno italijanskem mestu Lucii. Tu so pričeli Italijani zatirati zavedne Slovence s tem, da so jim dajali manj živeža in obleke kot beguncem italijanske narodnosti. Meseca maja je prišla iz Rima komisija, kateri so se dr. Vecchi, dr. Cescutti, Bradascia, Devettag in drugi pritožili proti Slovincem in zahtevali, da se jih čimprej odstrani iz Lucie. Ta želja gorilskih lahovov se je izpolnila in še tekom istega tedna so naše ljudi odpeljali v Campobasso. V Campobasso se jim godi jako slabo. S prebivalci se ne morejo razumeti, ker govorijo t. j. nekakšno mešanico italijanskega in albanskega jezika. Prebivalci so v nepravici, umazani hišah, pozabljeni so od vseh in tudi od vlade. Begunsko podporo dobivajo zelo neredno. Posamezniki dobijo 2 liri na dan, ako sta dva ali trije v družini po 1.50 lir na dan za osebo, ako jih je pa več, 1.25 lir na dan za osebo. Ker jim ne dajo posebne brezplačne aprovizije in si morajo za begunsko podporo kupovati živce in obleko, so v veliki stiski. Obleka je v tel. provincah silno draga in vsled tega lažje reveži raztržani in bosi okrog. Med njimi razlajajo različne bolezni kakor španška, malarija in dr. Položaj teh revežev, ki niso nič slabega učili in za katere bi morala izdatno skrbeti zlasti italijanska vlada, je silno obupen. V ilustraciji, v kak kraj jih je spravila italijanska oblast po krivdi gorilskih denuncijantov, bodi tale opis: Vasi, kjer prebivajo ti naši begunci, so silno umazane. V vsej vasi nimajo niti enega stranišča. Poleti je zrak smrdljiv in okužen. Hiše so na albanski način zgrajene in brez sob. Ko stopiš v hišo, vidiš na sredi veliko leseno mizo. Na njej spe prebivalci. V kotu je odprto ognjišče, zraven furnik, v drugem kotu so al. črna, prašna, oves ali kova. In to je vse njih posvetstvo. Zakaj oni so grobovski koloni.

Iz Ceho-slovaške.

Narodno shromaždenje

Praga, 16. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Ceho - slovaški tiskovni urad poroča: Narodna skupščina je danes nadaljevala debato o vladni izjavi. Član Siga je izjavil, da se nadaljuje revolucija v germaniziranih okrajih, posebno v opavskem in tešinskem okraju. Vlada je proti Poljakom in Nemcem po nepotrebnem liberalna. Član Brodesky (centralist) polemizira proti govoru dr. Stranskega in se zavaruje proti temu, da se zamenjujejo boljševiki s češkimi komunisti. Ceho - slovaški legionarji v Rusiji začeta niso razumeli preverjenja naroda in so delovali proti socialni revoluciji. Ako nam bo težko delo za konsolidacijo razmer v Ceho - slovaški republiki onemogočeno, ne bo kriv narod, ampak oni, ki iščejo boljševike na Češkem s čarodejno palico. Član Marković (Slovak) je izjavil, da je on prvi govornik, ki se je v inozemstvu bojeval za Ceho - slovaško državo. Govornik omenja bole proči Nemcem in Zastojni položaj Ceho - slovaških legionarjev po brest - litovskem miru. Takrat je rekel Masaryk: »Ako se hočemo sedaj še bojevati proti Germanom, moramo iti v Francijo.« Poslali smo delegacijo k boljševiki in močnejši, da doseže svoboden odhod Ceho-slovaške vojske. Ko so pa boljševiki zahtevali razorožitev Ceho - Slovakov, so ti odgovorili, da se hočejo rajši pobiti. Dobili smo pri mrtvih Nemcih dokaze, da sta Viljem II. in Karol I. zahtevala izročitev Ceho - Slovakov.

Posebno grof Mirbach je kar najodločilneje zahteval od Čicherja takojšnjo razorožitev Ceho - Slovakov. Ceho - slovaški boljševiki so hoteli uničiti Ceho - slovaško armado. Zadržali so s tem zločin zoper narod. — Seta je bila nato prekinjena. Minister za notranje stvari Svaha je naznanil, da je ministrski predsednik dr. Kramář odpotoval v Pariz in da ga bo on zastopal. Prihodnja seja v torek.

Dr. Kramář na poti v Pariz.

Praga, 16. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Ceho - slovaški tiskovni urad poroča: Danes dopoldne se je ministrski predsednik dr. Kramář odpeljal s posebnim vlakom v Pariz. Na kolodvoru so se od njega poslovili francoski poslaniki, angleški pooblaščenec, nekateri ministri itd.

★

Praga, 16. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Ceho - slovaški tiskovni urad poroča: Tajnik predsednika Wilsona, George Gresh, odide jutraj iz Prage na Moravsko in na Slovaško.

Praga, 16. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Ceho - slovaški tiskovni urad poroča: Madžarski listi, n. pr. »Világ«, konstatirajo, da so Cehi uvedli v Levočo zopet strog red živila je dosti, cene so padle.

Praga, 16. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Ceho - slovaški tiskovni urad poroča: V članku o donavskem vprašanju zahtevajo »Narodni Listi« Internacionalizacijo Donave.

Iz Poliske.

Krakov, 15. januarja. (Lj. k. u.) Srbski vojni tisk urad poroča: Iz Poznanja poročajo, da so poljske oblasti internirale nemškega generala Pollaka zato, ker so nemški letalci bombardirali Frankobrod od Odr. Na zahtevo berlinske vlade, naj generala izpuste, je poljski narodni svet odgovoril, da stori to šele potem, ko bodo tudi Nemci izpustili internirane Poljake in doli garancij, da se v bodoče ne bodo več vršili letalski napadi na poljsko ozemlje.

Iz Ukrajine.

Budimpešta, 16. januarja. (Lj. kor. ur.) (Brezlično.) Ukrajinske čete so vkorakale v Marmaroško Sihoto. Poveljnik je tamonjega ogrskega vladnega komisarja prosil pomoči, da prepreči vkorakanje Rumunov ali Poljakov. Rumunske čete korakajo proti Marmaroški Sihoti in njihove sprednje straže so dospelo do občine Akasagutag. Pričakuje se, da se bodo v par urah spopadle ukrajinske in rumunske čete. — Ukrajinci nameravajo zasedi vsi Rusko Krajino. Za 21. t. m. je sklican velik ukrajinski narodni shod, da proglasi odepitev Ruske Krajine od Ogrske. Poljaki zahtevajo od ogrskih oblasti orožje in oklopne vlake, da jih uporabijo proti Ukrajincem.

Stanislava, 16. januarja. (Ljub. koresp. ur.) Ceho - slovaški tiskovni urad poroča: Direktorji ukrajinske narodne republike je obnovili zakon osrednje rade o narodni avtonomiji za manjšine v Ukrajini. Hetman je ta zakon suspendiral. Obnovili so židovsko ministrstvo. Imenovanje poljskega in ruskega ministrstva je odvisno od ravnaja Poljakov in Rusov.

Stanislava, 16. januarja. (Ljub. koresp. ur.) Ceho - slovaški tiskovni urad poroča: Iz Kijeva je odpotovala v Pariz ukrajinska delegacija 80 članov. Del delegacije odpotuje v Budimpešto in Prago.

Iz Madžarske.

Budimpešta, 16. januarja. (Lj. k. u. — Brezlično.) Nastop stotnika Csernyaka na Nizozemskem vzbuja v Budimpešti neljubo pozornost, ker Csernyak tam nastopa, kot bi ga ogrska vlada pooblastila s posebno mislijo. Csernyak je imel z zastopnikom nekoga holandskega lista razgovor, kjer je izjavil, da Ogrski preostala živili ne je zase, marveč tudi za inozemstvo. Da ta trditve ne odgovarja dejstvu, vsa vskod, ki pozna sedanje razmere na Ogrskem. Sicer pa bo o tem vprašanju odločevala ententna komisija, ki se je nedavno tega mudila na Ogrskem, da prouči razmere. Ogrska vlada demantira ponovno in v svojo odločnostjo, da bi bila Csernyaku kdaj poverila kakršnokoli oficalno mislijo.

Budimpešta, 16. januarja. (Lj. k. u.) (Brezlično.) Ameriška politična komisija pod vodstvom profesorja Callidgija je dospela v Budimpešto. V imenu predsednika Karolyija je komisijo pozdravil državni tajnik Balogh. Ki je izjavil, da Ogrska ne pričakuje od komisije nič drugega kot pravičnost. Ogrska ve dobro, da sloni vse na nepristranosti Amerikancev. Profesor Callidgije se je zahvalil in poudaril, da je prišla komisija na Ogrsko z namenom, da se počuti o razmerah. Opoldne je predsednik Karolyi sprejel komisijo.

Budimpešta, 16. januarja. (Ljub. kor. ur.) Glasom dun. kor. ur. poroča »Pester Lloyd«, da je pri postaji Aza topla ustavila dunajski osebni vlak in ga izropala.

Budimpešta, 16. januarja. (Ljub. kor. ur.) Ogrski korespondenčni urad poroča: Jutranji list javlja, da je topla ustavila na odprti progi osebni vlak proti Dunaju in izropala. Po poročilu ravnateljstva ogrskih državnih železnice temelji ta vest na netočnih informacijah. V postaji Almaszitt si je poskušalo približno 50 vojakov pridobiti v napolnjenem vlaku prostor, preteč z revolverji. Niso pa ropali ali plenili. 18 teh vojakov so v Javrinu aretirali.

Budimpešta, 16. januarja. (Ljub. kor. ur.) Ogrski korespondenčni urad poroča: Narodnostni minister Jaszi se je danes pojavil s profesorjem Coolidgeom. Minister je razlasi svoje narodnostno politiko na podlagi statističnih podatkov in zemljevidov.

Iz Nemčije.

UMOR DR. LIEBKNECHTA.

Berolin, 16. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Kako poročajo razni listi, se je posebej znano zvečer prišli Liebknechta v stanovanju enega izmed njegovih prijateljev. Odvedli so ga v hotel »Eden«, malo pozneje so, kakor poroča »Lokalanzeiger«, privedli tudi Rosa Luxemburgovo.

Berolin, 16. januarja. (Ljub. koresp. ur.) Wolffov urad poroča: Baje so ustrelili Liebknechta, ki je poiskoval pobegnil. Rosa Luxemburgovo so baje med vožnjo iz »Eden« - hotela potegnili iz voza in jo usmrtili.

Berolin, 16. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Liebknecht in Rosa Luxemburg sta bila aretirana med 9. in 10. ur. Aretacija naj bi bila le začasna odredba. Izprva so je nameravali odvesti le v preiskovalni zapor,

da bi odločili, kaj bi s njima. Odločili so se, da vsakega posebej. Ko so Liebknechta zdravniško preiskali in ugotovili njegovo islovesnost, so ga in hotela odvesti v avtomobil. Spremljevalci ga častnik je rekel Liebknechtu, da bo uporabil orožje, ako bi hotel Liebknecht pobegniti. Ko je stopil Liebknecht v avtomobil, ga je nekdo iz množice jako hudo udaril po glavi, tako da je bil močno krvaveti. Avtomobil se je ozglo odšel, vendar je bil zadržan; nato se hoteli spremljevalci odvesti Liebknechta peš. Po nekaterih korakih je skočil Liebknecht nenadoma med bližnje grmovje in se ni hotel ustaviti navzlic posvsem. Ustrelili so večkrat na njim. Kroga ga je zadela med ramena in vrat. Liebknecht je padel in je bil takoj mrtel. Rosa Luxemburgovo so sasilili med transportom. Vlada je odredila, da bi odpravili tudi njo v preiskovalni zapor. Medtem so se pred hotelom zbrale velike množice in le trudoma se je posrečilo, da so spravili Rosa v avtomobil. Ko je avtomobil nadaljeval svojo pot, se je nenadoma ustavil, neznan moč je skočil v avtomobil in ustrelil Rosa Luxemburgovo. Množica je padla po mrtici; vsaka poizvedovanja po Rosi Luxemburgovi so bila dosedaj brezuspešna. Baje so jo vrgli v Landwehrkanal.

Berolin, 16. januarja. (Ljub. koresp. ur.) »Achtuhr - Abendblatt« objavila o aretaciji Liebknechta in Rose Luxemburgove nastopne podrobnosti: Takol ko je dospela vest, da se Liebknecht in Luxemburgova nahajata v stanovanju obitelji Markussohne, so volaki meščanske brambre vdrli v stanovanje, ne da bi jih kdo oviral v tem. Medtem se je vrnil mladi Markussohn, urednik lista »Die Rote Fahne«. Ko je zapazil stražo, je hotel pobegniti, pa so ga prišli. Ko so odvedli Liebknechta in Luxemburgovo iz stanovanja, je vojaštvo natančno preiskalo stanovanje in našlo spise s podpisom Radekovic, poročila o sejah so vpletov in dr. Poleg tega so zaplenili večjo vsoto denarja. Na dvorišču je stal voz za prevažanje pohištva, v katerem so se nahajala motorna kolesa, streljivo in strojnice. Danes popoldne so ponovno preiskali stanovanje. V mrtvašnico, kamor je bilo oddano truplo Liebknechtove, je tekom popoldneva prihajalo ogromno število njegovih pristavev, pa jih niso pustili k mrtici. Ko se je dognala osebnost Liebknechtove, so truplo odstranili iz mrtvašnice.

Berolin, 16. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Proti častnikom, ki sta vodila transport Liebknechta in Rose Luxemburgovo, so uvedli vojnodosodno preiskavo.

★

Berolin, 16. januarja. (Ljub. kor. ur.) »Berliner Zeitung am Mittag« poroča, da so bili nocoj na oglu Charlottenstrasse jako luti boji med vladnimi četami in Spartakisti, ki so zasedli strehe hiš. Ti boji so trajali skoro dve uri, uporabljali so se težke in lahke strojnice.

Helsingfors, 15. januarja. (Ljub. kor. ur.) Danes popoldne je estniška pehota in oklopni vlak osvojili Dorpad po enasturnem boju. Ob petih se je sovražnik umaknil v neredu in pustil nekaj plena.

Berolin, 16. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Ceho - slovaški tiskovni urad poroča: V Berlinu je približno 200.000 brezposelnih. Število praznih mest je jako majhno. Ne more se govoriti, da se je brezdelnost zmanjšala. V Hamburgu je 60.000 brezposelnih.

Ljubljana, 16. januarja. (Lj. k. u.) Iz Pariza poročajo brezlično: Stiri odposlanci ameriške vlade in sicer admiral Benson, predsednik trgovske pomorske službe Holley, zastopnik finančnega ministrstva Davis in Sheldon kot namestnik Hooverja so dospeli v Trier, kjer so se sestali z maršalom Fochom. Potovanje je v zvezi s pogajanjmi zaradi obnovitve premirja.

Ljubljana, 16. januarja. (Lj. k. u.) Iz Pariza poročajo brezlično: Zupan mesta Ludwigshafen je izjavil dopisniku Agence Havas, da se more le polhalvo izraziti o odnosih svojega delokroga s francoskimi vojaškimi oblastmi in da mora izreči svoje priznanje korektnemu vedenju francoskih častnikov in vojakov.

Prag, 16. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Ceho - slovaški tiskovni urad poroča: Glasom poročila »Daily News« iz New Yorka, zahteva približno 10.000 ameriških Armeincev, naj ne prevzame Francija, temveč Anglija protektorat Armenije. Ustanovil se je komite, ki se bo zavezal za svobodo Armencev.

Razne vesti.

Pariz - Bukarešta.

Praga, 16. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Ceho - slovaški tiskovni urad poroča: Zelenziska zveza med Parizom in Bukarešto se bo otvorila dne 18. januarja.

Poraz boljševikov.

Odesa, 15. januarja. (Ljub. kor. ur.) General Denikin je hudo porazil boljševike ob reki Rimi v Kavkazu. Aleksandrija Griževska je bila zasedena po dvadnevem boju in vpletenih je bilo več topov in 42 strojnice. Vietnikov je že nad 1000.

Helsingfors, 16. januarja. (Ljub. kor. ur.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Po verodostojnih vesteh iz Revela, so se jeli boljševiki od tam umikati. Kot vzrok zaznamujejo protirevolucijo, ki je izbruhnila v Petrogradu.

★

Pariz, 16. januarja. (Ljub. koresp. ur.) Brezlično.) Ameriško odlikovanje francoski generalov. Predsednik Wilson je francoskim generalom: De Courieres, De Castelnau, Franchet d'Esperey, Fayolle, Maistre, Debeney, Hirschauer, Gouraud, Degoutte, Boucheron de Boissoudy, Mangin, Gerard, Berthelot, Guillaume, Humbert, Weigand in Buart, priznal ameriško kolajno za izredne zasluge.

Barcelona, 15. januarja. (Ljub. kor. ur.) Agence Havas poroča: Danes so bile zaprte demonstracije avtonomistov. Redarstvo je zaprlo nekaj razgrajev. V gledališču se je občinstvo glasno zavzemalo za avtonomijo.

Lima, 13. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Dunajski korespondenčni urad poroča: V Callao (Peru) se je začela generalna stavka. Prišlo je do izgrediv.

Stockholm, 16. januarja. (Ljublj. kor. ur.) Ceho - slovaški tiskovni urad poroča: V Kopenhagenu so v skrbah zaradi pomoči krizarke »Orisaba«, ki je pred kratkim plula iz Kopenhagena proti Angliji in ki je imela na krovu 3000 francoskih in angleških vietnikov. Boje se, da se je potopila.

Prag, 16. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Ceho - slovaški tiskovni urad poroča:

Vesti iz Pariza poročajo, da je zaupnik Wilsona, polkovnik House, nenadoma v Parizu umrl.

New York, 15. januarja. (Ljub. koresp. ur.) Reuterjev urad poroča: Glasom brezlično iz Buenos Aires, je sbornica sprejela zakonski načrt, s čimer je proglašeno nad vso republiko vojno stanje.

Pariz, 16. januarja. (Ljub. koresp. ur.) Brezlično.) Ustava Luksemburške. Po 23-urni raspravi je luksemburška poslanska zbornica sklenila, da se vrne k stari ustavi in je velikovojvodski prestol ponudila prinčici Sarloti Adelgundi.

Madrid, 15. januarja. (Ljublj. koresp. ur.) Agence Havas poroča: Na Portugalskem se je pojavil revolucionarno gibanje, pričakovano po 15. januarju. Že 12. januarja. Gibanje zasleduje cilji, nadomestiti vlado s člani stranke Machadosove. Po ulicah so streljali. Poročila se ne vjemajo; že štiri dni ni od ted nobenih novin, niti pisem.

London, 16. januarja. (Ljub. kor. ur.) Zakladni urad naznanja, da znašajo podpisi za narodni vojni sklad, ki se ga podpisuje iz 1. oktobra 1917, 1. 1500 milijonov funtov sterlingov. S tem se je dosegel rekord, ki prekaša četrto ameriško vojno posojilo za nad 100 milijonov funtov.

Pred mirovno konferenco.

Pariz, 16. januarja. (Lj. kor. ur.) »Agence Havas« poroča: Tajništvo mirovne delegacije je razposlalo danes vabila za prvo sejo mirovne konferenke. Zakoniti dokument je naslovljen na diplomatske zastopnike (na veleposlanike in poslanike) v Parizu, ki jih pozivlja, naj čimprej naznanijo imena onih, ki se bodo udeležili otvoritvene seje. Posamezne delegacije bodo zbrane po abecednem redu v konferenčni sobi in sicer v prvi vrsti zastopniki veseli, Zedinjeni držav ameriških, Anglije, Francije, Italije in Japonske, potem pooblaščenec drugih držav. Ko bodo vsa odposlanstva zasedla svoja mesta, bo vstopil Poincare, bo sedel na predsedniško mesto, govoril otvoritveni govor, konstatiral, da je konferenca otvorjena in se potem umaknil. Nato bo Clemenceau kot načelnik francoske delegacije prevzel predsedstvo in bo naprosil skupščino, naj imenuje uradništvo, ki naj bo interirano in ki naj obstoji iz predsednika in njegovega namestnika in generalnega tajništva. Potem bodo prebrali poslovni red za mirovno konferenco, izdelan po prvih ministrih in po zunanjih ministrih peterih veseli, in ga enostavno ratificirali. Kakor se kaže, bodo ob tem vporabljali angleški in francoski jezik.

Pariz, 15. januarja. (Lj. kor. ur.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Uradno se javlja: Ministrski predsednik in ministri zaveznikov in asociiranih držav so imeli danes z japonskimi poslankinoma v Parizu in Londonu dve seji. Prva je trajala od pol 11. dopoldne do pol 1. ure popoldne. Druga od pol 3. do pol 6. popoldne. V obeh sejah so nadaljevali posvetovanja o poslovalnem redu mirovne konferenke. Sklenili so, da bo zastopalo Zedinjene države, Anglijo, Italijo in Japonsko po pet delegatov. Pod angleškim gospodstvom nahajajoče se države in Indija bodo zastopane po dveh. Nova Zelandija po enem delegatu. Brazilija bo imela tri delegate, Belgijo, Kitajsko, Grsko, Poljsko, Portugalsko, Rumunsko, Srbijo in čehoslovaško republiko bosta zastopala po dva delegata, Siam en delegat in Kubo, Guatemalo, Haiti, Honduras in Nikaraguo en delegat. Črna gora bo imela enega delegata. Delegata Črne gore bodo določili šele tedaj, ko se bo razlasi politični položaj te države. Skupščina je sprejela nastopna splošna načela: 1. Vsaka delegacija tvori nedeljivo enoto. Število delegatov ne vpliva na položaj države, zastopane na mirovni konferenci. 2. Za vsako delegacijo se morajo določiti nadomestniki. Vsaka država ima pravico imenovati različne osebe v obrambo svojih interes. Ta sistem bo dovolila med svojimi petimi delegati posebno Anglijo za Novo Fundlandijo, ki nima posebnega delegata, in v Indijo vred. Konferenca je sklenila, da ne smejo časopisi razen komunikacij, izdanih po zaveznikih, izdati nobenih poročil o delu konferenke. Pooblaščenec se zavežejo, ničesar sporočiti o pogajanjih.

Washington, 14. januarja. (Ljub. kor. ur.) Reuterjev urad poroča: Senat se je danes popoldne posvetoval o mirovni vprašanju, zlasti o vprašanju zveze narodov. Demokrati so odločno zahtevali ustanovitev zveze narodov. Republikanski senator je ugovarjal proti uvedbi vojaške dolžnosti in velikemu mornariskemu programu.

Slovenskim legionarjem!

Prostovolci slovenske legije iz Kranjskega naj se zglase v sledečem redu:

Iz Kamnika dne 18. in 20. t. m., iz Kranja in Škofje Loke ter bližnjih okrajev dne 19. in 21. t. m.

Iz Savskih okrajev t. j. od Litijske do Brežice od 21. do 22. t. m.

Iz Novomeškega, črnomalskega in meliškega okraja dne 22. t. m.

Iz Trebnjega, Ribnice, Mirne in Mokronoga pa 23. t. m.

Iz vseh drugih okrajev pa najkasneje dne 24. t. m.

Prostovolci naj odhajajo v skupinah v Ljubljani, da se jih lahko skupaj prideti v voje in stotnike, kakor si to žele. Orožje in municija, ki se nahaja po raznih občinah in postajah, naj se proti potrditvi vzame s seboj. Sedanje premirje naj ni bogar ne premoti, naspornito je potrebno, da smo o pravem času dobro pripravljani in da nas Nemci ne prehitijo, kakor je bilo to doslej.

Zunanstva izdajo izkaznice, ki omogočajo vsakega legionarja proste vožnje do Ljubljane.

Poveljstvo slov. legije.

Politične vesti.

— Za enotno jugoslovansko demokratsko stranko. Najuglednejši karlovški meščani, na čelu jim zupan Gustav Modrušan, priobčujejo v »Rileci SHS« dopis, v katerem pravijo med drugim: »Ustanovitev jedne zajedničke države in vlade pod dinastijo Karagiorgievičev je ustvarila novo politično situacijo. To dejstvo je nas napotilo, da smo se danes sestali v svrhu, da zavzamemo stališče napram novim zahtevam, ki so se pojavile v našem javnem življenju. Tekom razprave se je konstatiralo, da je hrvatsko-srbska koalicijska v oživotvorenju narodnega in državnega življenja pod dinastijo Karagiorgievičev dosegla največji uspeh svojih narodnih stremeljenj, da pa je s tem končan tudi njen dosedajni politični poziv. Nadalje se je konstatirala nujna potreba, da se izvede nova politična organizacija za vse ozemlje, kjer žive Srbi, Hrvatje in Slovinci, na najširšem narodnem in demokratskem temelju, ki izključuje vsako plemensko teritorialno, versko in v obče vsako separatistično stremljenje. Zaključili smo, da na to opozorimo saborski klub hrvatsko-srbske koalicijske ter ga zaprosimo, da v svrhu organizacije nove stranke skliče zaupnike iz vseh krajev, da se uresniči ta nova organizacija. Naše mnenje je, da bi se moralo s to organizacijo pričeti takoj, da bi taka nova stranka lahko nastopila v svoji ogromni večini že v prvi seji Državnega Veča. S tem bi se pokazalo tako na zunan, kakor na znotraj dejansko izvršeno državno in narodno organizovano ujedinenje Srbov, Hrvatov in Slovincem.«

— Personalna unija med Jugoslavijo in Madžarsko? V madžarskih listih se razpravlja na dolgo in široko vprašanje o personalni uniji med Jugoslavijo in Madžarsko. Vidi se, da se oprijemljejo Madžari te ideje, kakor sega utopljenec po bilki, ki plava po vodi. Priznati se mora, da bi bila personalna unija Madžarske z Jugoslavijo za Madžare velikega, ako ne življenjskega pomena. Da-li pa bi bila ta unija tudi v interesu Jugoslavije, to je drugo vprašanje. Prvi je to vprašanje sprožil »Pesti Hirlap«, zatrujejoč, da je došla Madžarom z jugoslovanske strani neka spomenica, ki nasvetuje personalno unijo Ogrske z Jugoslavijo pod dinastijo Karagiorgievičev. Dotično vest izpopolnjuje »Pester Lloyd«, ki piše: V Novem Sadu je posetil nedavno tega bivšega poslanca dr. Slezaka tamonjši srbski odličnik ter se izrazil, da bi bilo v interesu Madžarske, ako bi se sprijateljila z idejo, da ponudi svojo krono srbskemu regentu Aleksandru ter dogovorila z novo jugoslovansko državo personalno unijo. Na ta način bi se Madžarska rešila neugodne situacije in bi prišla tudi do izhoda na morje. Na drugi strani pa javljajo peštanski listi, da v uradnih krogih o kakšnem predlogu za personalno unijo ni sicer ničesar znanega, vendar pa uvidevajo merodajni činitelji, da bi bilo potrebno vodvesti vse korake, da bi se doseglo čim najtežje zblizanje Madžarske s Srbijo, seveda samo pod pogojem, da bi jugoslovanska država ne zahtevala nobenega področja, ki pripada Madžarom.

— Bissolattjev pogovor z zastopnikom lista »Morning Post«. Bissolati je imel z zastopnikom lista »Morning Post« pogovor, v katerem mu je razložil motive za svojo demisijo in spor v ministrstvu radi vstrajanja zunanjega ministra Sonnina pri nedotakljivosti londonskega pakta, ki izroča Reko Jugoslovonom, da vzdrži posest Dalmacije. Bissolati pa je tega nazora, da bi Reka morala pripasti Italiji, Dalmacija pa se ima pustiti Jugoslovonom. Bissolati sodi, da Dalmacija v italijanski posesti pomeni vzrok za novo vojno, katero bi morala Italija prestopiti v neugod

Zbor zaupnikov VLS.

V hotelu »Union« se je večeraj vrtil zbor zaupnikov Vseslovenske ljudske stranke. Predsedoval je zboru dr. Anton Korošec, ki je imel obsežen govor o političnem položaju. Glede zasedenih zemelj je dr. Korošec naglašal: »Ako se nam ugrabi Gorica in Trst, potem naši delegati na konferenci niso upravičeni podpisati miru. Potem je njihova edina naloga, da pridejo takoj domov ter nam pomagajo organizirati možno iredentistično gibanje, ki Italiji ne bo dalo ne noč in dan mirno spati in počivati.« Glede Koroške je izjavil: »Kdor koli sedaj izmed Nemcev in nemškutarjev vzdigne roko proti našem sobratu, njeza si je treba dobro zapomniti za čase, ko bodo naši sodniki take javne zločince sodili z biči in škorpionci.« Glede Stajerske je rekel Korošec: »Le zelena Stajerska je energičnim generalom Matistem, je dosedaj naša edina neskaljeno veselje. Dal Bog, da bi tako ostalo in da bi se srečno in brez krvi izvršila skoro tudi osvoboditev naše ogrske Slovenije.« Naglašujoč, da je prva naša dolžnost, da ohranimo mir in red je izjavil: »Vsak, kdor sedaj dela za nered, kdor hujša na nemire, kdor rovari proti obstoječim oblastim, on je sovražnik naše mladje še nedograjene Jugoslavije.« Govorec o koalicijskih slovenskih strank je podal tale prozorn strankarske koalicijske: 1. najintenzivnejše delovanje za osvoboditev okupiranih delov Kranjske, Goriške, Trsta in Istre in za pravično mejo na Koroškem. Stajerskem in Ogrskem. 2. Vzdrževanje reda in mira v državi. 3. Konsolidacija države SHS na zunanji in znotraj. 4. Redna prehrana ljudstva. 5. Stremeljenje, da se iz države SHS ustvari dejanska narodno gospodarska enota, da se odpravijo izrodki vojnega gospodarstva in da se odstrani oduševstvo v vsaki obliki. 6. Uvedba splošne in enakolične pravice po proporcionalnem sistemu tudi za ženske in 7. odprava vseh socialnih krivice.

Koncem svojega govora je dr. Korošec izrazil željo, da bi se vsi kmotje širne Jugoslavije združili v zajedniško organizacijo.

Na predlog predsednika dr. Lovra Pogačnika je zbor izrekel dr. Korošcu zahvalo za njegovo uspešno delovanje in neomejeno zaupanje.

Nato so govorili zastopnik gorjskih Slovencev F. n. predsednik Narodne vlade Josip Pogačnik in poverjenik za notranja dela dr. Janko Breic. Iz njegovih govorov posnemamo: »Mi moramo svoje mišljenje glede svobode revidirati v celoti, da vemo da se svoboda in red ne izključujeta, da se izpolnjujeta. Svoboda brez reda je anarhija. Glede razmerja med Hrvaško in Slovenijo je naglašal govornik: »Dualizem, ki danes obstaja med Slovensko in Hrvaško, se mora odstraniti na vsak način. Mi živimo danes namram Hrvaški v istih razmerah, kot je pri stari Avstriji z Madžarsko. Pri tem smo imeli eno državo, pa so Madžari odirali Avstrijo, kar odirajo nas danes hrvaški Jude. Ako imamo skupno streho, moramo imeti tudi skupno mizo.«

O reviziji strankinega programa je poročal prof. Bogumil Remic. Navzelovalne resolucije so bile sprejete, na kar je bilo izvoljeno novo načelnost ter zastopniki v Državno veče in pokrajinski zbor. Za načelnika VLS je bil ponovno izvoljen dr. Korošec. Istodobno se je vršil strankin zaupni shod za slovensko Stajersko v Celju.

Slovenci in Slovenke!

Bil je čas, ko so naščavali brata na brata, ko so kovali za nas verige, težke in močne, da bi nam vkovali v nje dušo in telo.

Pomagali smo jim pri tem, predobra slovenska srca so se odzvala radevolje slehernemu klicu — sovražnikov in naša radodarnost ni poznala mej.

Danes na Vas kličemo mi, ki smo kri Vaše krvi, vsi ene duše, enakih misli in želja.

Z navdušenjem in kipečih srcih in z radostjo na mladim lici, hite nam junaki rešiti Korotan. Ni jim žal lepega, mladega življenja, saj jih zove domovine klic.

Skrb za naše junake nam bodi prva najsvetejša.

Narodno življenje bo v prihodnjih dneh pobiralo od hiše do hiše rabljivo perilo za nje.

Slovenke in Slovenci! Ne prosimo Vas, saj Vas tudi ne bi bilo treba prositi pomoči sinu, bratu Vašemu. Rodbinska dolžnost naša je to, ki se je zaveda vsakdo.

Odprimo srca, odprimo skrinje in predala!

Pobirate bomo od sobote dalje sleherni dan od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne in za oddajo v pisarno »Dobrodelnost« na Poljanski cesti.

Dnevne vesti.

Četini večer na čast našima ameriškim gostoma polkovniku Shermanu in Milesu in poročniku Kingu večeraj v Mali dvorani v Narodnem domu je uspel jako lepo. Dvorana je bila primerno okrašena, v njej mnogo naše inteligence. Gosta je pozdravila gospa dr. Tavčarjeva. Gospodičje so stregle s čajem in prizirkli. Zbor »Glasbene Matice« je zadel par lepih jugoslovanskih pesmi. Gosta sta se očividno počutila prav dobro v naši družbi. Ob pol osmi uri sta odšla. Občinstvo tima je klicalo navdušeno »živio!« Čajnega večera se je udeležil tudi srbski general Smiljanec.

Sekcija železn. ministrstva v Ljubljani. Po naročilu ministra za železnice v Beogradu se osnuje v Ljubljani za prehodno dobo sekcijska železnicega ministrstva za slovensko ozemlje. Ta urad bo imel sledeče oddelke: 1. pravni, 2. administrativni, 3. komercialni, 4. tehnični in 5. prometni oddelki. Reflektantje državne in tužne železnice naj se prijavijo v pisarno ali br-

zojavno poverjenstvu za promet do 22. t. m. in ob enem navedejo oddelke kamor želijo biti dodeljeni. Sistemiziranje mestni in ministrstvo pridruže. Pričakovati je, da se v bližnji bodočnosti preseli ta sekcijska iz Ljubljane v Beograd.

Za poslaniškega tajnika v Pragi je imenovan dr. Milko Gregorčič, ki je bil v navzočnosti poslanika Ivana Hribarja pred odhodom v Prago zaprečen.

Radičevci so poslali v Ljubljano svoje odposlance, ki so imeli nalogo stopiti v zvezo SLS. Kakor čujemo, se Radičevi hrvaški seljački stranki njeni načrti ni posrečili. Njeni odposlanci se vnelejo v Zagreb z dolgim nosom.

Slovenski lovec se nameravajo baie korporativno prijaviti v slovensko legijo. Sedaj je pripravljen, kakor se nam poroča že krog stoipetdeset, Ako so že vstopili, pa nam ni znano. Vsekakor bi bilo le želeli, da bi se ta misel v celoti udeistvila, ker dober stavec danes na fronti največ zaleže.

O vprašanju reorganizacije orožništva. Z ozirom na reorganizacijo orožništva trošilo zlomislilni ljudi orožništvom nainevrednejše vesti. Pravijo, da bodo naši orožniki premešeni v Makedonijo itd. Ni nam treba naglašati, da so vse te vesti od kraja do konca zlagane. Vsak razsoden človek ve, da mora biti orožništvo, ako hoče biti na svojem mestu, v živem stiku s civilnim prebivalstvom, da mora poznati širno in navade ljudstva in da mora poimovati tudi mišljenje in custvovanje njegovo. Ker je edino na ta način omogočeno uspešno delovanje strankov javnega mira in reda. A še ena okolnost je, ki onemogočuje vsako premeščenje našega domačega orožništva v druge kraje. To so v Sloveniji še veljavni zakoni, katere poznajo samo naši orožniki. Zato je docela izključeno, da bi se naši orožniki mogli nadomestiti z drugimi. Naj bodo torej povsem pomirjeni in prepričani, da se bo orožništvo organiziralo v novi državi tako, kakor bodo to zahtevali interesi domovine in interesi orožništva samega.

Zlobna notica. V zagrebškem »Jutarnjem Listu« citamo tele vrstice: »Iz Hrvaške, iz Slavonije, izvezenim žitom prave Slovenci kao praktični ljudi zamienjene posle (kompensacione), a Hrvatska nema cipela, sukna itd.« Vprašali bi gospode v Zagrebu, ako vedo, da so meje Hrvaške dandanes, ko naglašamo, da nas Sotla in Kulpa nič več ne meji, tako hermetično zatvorene, kakor v času ko so bili v Hrvaški neomejeni gospodarji Madžari? Ne vemo, da-li se je morda kakšnemu praktičnemu slovenskemu trgovcu posrečilo spraviti s težkim trudom in z velikimi stroški preko meje kakšna živila. To pa vemo, da so drdrali in prei kot ne še drdralo z živili obloženi vagoni s Hrvaške preko slovenskega ozemlja v smeri na Gradec in Dunaj. To konstatiramo. Ako pa bi bil kdo še radoveden, bi mu lahko postregli še s točnejšimi podatki o žalostnem dejstvu, da glede aprovizacije žal še niso padle tiste meje, proti katerim smo se preje z združenimi silami tako dolgo borili.

Izjava ljubljanskega korespondenčnega urada. Z ozirom na nepravilnosti v označevanju listi ljubljanskega korespondenčnega urada v nemško-avstrijskih listih je obliavi omenjeni urad nastopno poasnoil: V nemško-avstrijskih listih se objavljajo poslednji čas vedno iznova vesti iz jugoslovanske države, zlasti s slovenskega ozemlja, ki merijo na to, oškodovati Jugoslovane in njih državo moralno ali na njih zaplesti v afero. Dogodilo se je celo, da je časopisje sprejelo poročila take vrste, oddane s prizornim namenom celo z oznakom oficijelnega korespondenčnega urada ljubljanskega. Korespondenčni urad ljubljanski ne more zaslediti in primerno zavrniti vsakega jugoslovanskega kvarnega poročila in objaviati omenjeno dejstvo s pripombo, da bodo vedenje in čini Jugoslovancev one vesti bolje zavrnili, nego vsak popravek.

V Zadru je umrl v 74. letu svojega življenja bivši državni poslanec Imotskega okraja v Dalmaciji prof. Virgil Perić. Blag mu spomin!

G. župnika Ksaveria Moška prosijo prijatelji, naj sporoči svoj naslov v Ljubljano, Kopališka ulica št. 10.

Za inženierje. Stavbeni in strojni inženierji z dovršenimi akademskimi študijami, kateri žele vstopiti k tužni železnici, naj se zgledajo pri ing. Iv. Seza, strojnemu referentu južne železnice, glavni kolodvor.

Onim, ki so bili konfinirani in internirani. Ker se zadnji sestanek ni mogel vršiti, vabimo vse one, ki so bili internirani in konfinirani, na razgovor k Mraku na Rimski cesti v nedeljo 19. t. m. ob 2. popoldne. — Odbor.

Odvetniki in odvetniški kandidati. Ki tačas prebivajo in poslujejo v okoliših okrožnih sodišč v Celju in Mariboru ter okr. sodišča v Radgoni, morajo glasom naredbe poverjenosti, za prvosodje od 19. decembra 1918, št. 212 najkasneje do 23. t. m. izposlovati svoj vpis v imenik odvjetnikov, oziroma odvetniških kandidatov pri odvetniški zbornici v Ljubljani, ker bi sicer poslednje imeli pravice, izvrševati odvetništvo in zastopati stranke pri sodiščih in drugih oblastih na ozemlju Narodne vlade SHS v Ljubljani.

Razpuščen sta mestni šolski svet celjski in okrajni šolski svet laški. Njih poslali so poverjeni začasno celjskemu okrajnemu glavarstvu.

Voine dražinske doklade in enkratni nabavni prispevek. Aktivnim državnim uslužbenecem in vpkolencem se bodo izplačevali vojne dražinske doklade za enkrat v dosedanjih izmeri in pod istimi pogoji do konca meseca junija 1919 na podlagi dosedanjih odredb. Tudi enkratni nabavni prispevek se bo na podlagi tozadnega sklepa Narodne vlade izplačal za mesec februar 1919 v isti izmeri, kakor za mesec november 1919 in to aktivnim državnim uslužbenecem in vpkolencem. Z vprašanjem zboljšanja gnotnega položaja državnih uslužbenecv in vpkolencev se vlada intenzivno bavi, toda iz lahkomislivih razlogov se to vprašanje do sedaj še ni moglo končno rešiti, ker z ozirom na izredno obremenitev državnih financ zahteva podrobnejši študij.

Prijava zdravnikov. Vsi na Kranjskem stalno bivači neaktivni zdravniki — tudi oni, ki še opravljajo

aktivno službo —, ki spadajo evidenci prejšnje skupne vojske, domobranstva in druge vojske, naj takoj pisмено javijo vojnemu dopolnilnemu poveljstvu v Ljubljani sledeče podatke: Ime, šaržo, čin in naredbeni list sedanjega imenovanja, polk (bolnico), kjer so bili do sedaj dodeljeni, leto nabora oziroma prebranja, rojstno leto, rojstni kraj in okraj, pristojnost, stalno bivališče, civilni poklic, znanje jezikov, stan in številno otrok. — Vojno dopolnilno poveljstvo Ljubljana.

Cerele Francois. Pouk v francosčini se prične prihodni teden s 20. t. m. Pončevali bodo realni profesorji gg. dr. Gregorin, dr. Novak in Fabjančič. Učne ure za I. tečaj so v ponedeljkih in četrtkih od 6. do 7/8, (dr. Gregorin); II. tečaj v torkih in petkih od 6.—7. (dr. Novak); III. tečaj v sredo od 6.—7. (dr. Novak) in v sobotah od 6.—7. zvečer (Fabjančič), in sicer v Mladiki I. nadstropje učilnica III. b razreda. Članarina znaša na mesec 6 kron, za kar sme vsak obiskovati vse tri tečaje. Vse druge podrobnosti se bodo izvedele pred poukom.

Cenzura pisem. Pisma, ki gredo v inozemstvo ali ki prihajajo od tam, se morajo oddajati odprta in morajo biti opremljena z odposilateljevim naslovom.

Umetniška razstava v Ljubljani. Hrvatski listi poročajo, da namerava hrvaški kipar Stamenko Diurdivje prirediti v Ljubljani izložbo svojih del. Diurdivje je slično razstavo priredil že v Zagrebu, kjer so njegova umetniška dela vzbudila splošno pozornost.

Obtutniki! V soboto, dne 18. januarja se radi zgradne policijske ure ne more vršiti običajni prijateljski sestanek obtutnikov. Opozarjamo na vse obtutnike na občni zbor »Slovenskega obrtnega društva«, ki se boode vršil v nedeljo, dne 19. januarja dopoldne ob 10. uri v posebni sobi hotela »Union«.

Umri je sročil po daljši bolezni, 30 let star, magistratni uradnik Stanko Svetina. Preje slušatelj trgovske akademije v Pragi je sodeloval pri več naših listih in zlasti marsikaj prevedel iz češtine. Značajnemu in rodoljubnemu možu bodi ohranjen ljub spomin!

Vožnje s težkimi avtomobili po Ljubljani. Proti vožnji s težkimi avtomobili po mestu Ljubljana je Prvo društvo hišnih posameznikov vložilo obširen in energičen protest na vse kompetentne oblasti. Upati je, da se s takimi vožnjami končno vendar preneha.

Narodniškom zemljevidu Jugoslavije javljamo, da je prva naklada poslala, ter jih prosim potrpljenja do nove izdaje, ki izide v najkasnejšem času. Narodna se skladišča sprejemajo. Cena je nespremenjena. Posamezni izvod proti predplačilu 2 K, proti povzetju 2 K 50 v. Predprodajalec 50 za 60 K, 100 za 110 K. — Rudolf Cotic, Vrhnika.

Službeni jubilej. Prve dni tega meseca je obhajal g. Franc Šifrer svojo 25letnico kot potnik tvrdo Franc Ksaver Souvan v Ljubljani. Obenem je minulo 34 let odkar je g. Šifrer nastavljen pri omenjeni tvrdki Cast mu!

Izključevanje podpor nezapoletnim bode v petek, dne 17. t. m. od 2. do 4. popoldne na magistratu (prejšnja mestna posredovalnica za delo in stanovanja).

Nova policijska stražnica v Ljubljani. V zadnji seji občinskega sveta ljubljanskega je obč. sv. Jeglič na prošnjo Prvega društva hišnih posameznikov stavil mnenje, da se v bližini St. Peterske cerkve napravi v sedanjem času toliko prepotrebna policijska stražnica, kar je sprejel gospod župan odobrude na znanje.

Redovne vaje dobe se v Narodni knjižnici za ceno 3 K 50 v. s poštnino 4 kron.

Društvene vesti.

Splošno slov. žensko društvo priredi v soboto, dne 18. t. m. ob pol 8 zvečer predavanje v veliki dvorani Mestnega doma. Predava g. dr. Ferdo Müller o temi »Nekaj o ženski emancipaciji«. Dostop imajo samo dame.

Telovadno društvo »Sokol II.« nanašanja svojemu članstvu, da se bo vršil njegov občni zbor dne 19. t. m. ob 9. uri dopoldne v telovadnici šole na Prulah. Takoj nato se bo vršil občni zbor »Društva za zgradbo«, kar je v prvi notici pomotoma izostalo.

»Ljubljanski Sokol«. Telovadba se vrši po naslednjem redu: dijaki vsaki petek in ponedeljek od 3. do 5. pop.; starejši člani vsaki petek od pol 7. do 8. zvečer; člani vsaki petek in ponedeljek od pol 9. do 10. zvečer; šolski dečki naraščajo vsako soboto od 4. do pol 6. pop. in v ponedeljek od pol 6. do 7. zvečer; ženski odsek vsako soboto in sredo od pol 7. do 8. zvečer. Ker telovadba v navadnih čevljih ni dovoljena, je treba prinesiti primerno obutev s seboj.

Društvo inženierjev v Ljubljani vabi člane na sestanek v soboto 18. t. m. ob pol 8. zvečer v mestno posvetovalnico. Predava g. dr. inž. Kralo o razvoju in pomenu tehniškega visokosolstva.

Zadruga krojačev vabi k zlagatvi vse člane ki so prišli od votokov, da se takoj priprave v njih lastno korist v zadrugi pisarni Gosposka ulica 5.

Slovensko obrtno društvo v Ljubljani ima v nedeljo, dne 19. januarja 1919 ob 10. dopoldne v posebni sobi hotela Union svoj občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Sprejemanje članov. 2. Volitev predsednika, podpredsednika, 10 odbornikov, dveh preglednikov računov in predsednika društvenega sodišča. 3. Sprejemanje društvenih pravil. 4. Določitev prispevkov rednih članov. 5. Slučajni predlogi. Niti en obtutnik, ki se zanima za bodočnost, ne sme ostati neorganiziran. Vsek se naj prikljopi obrtnemu društvu, ki naj postane središče slovenskega obrtništva. Obtutniki, oklenite se vsi društva in pokazite, da ste vredni velikih nalog, ki vas čakajo in da razumete velik čas in da ga tudi obvladate. Edini in sklenjeni stopite na plan, le en cilj pred seboj: služiti narodu, naši mladi državi, da bodo čimprej nastale redne razmere. Torej vsi pa delo!

Občni zbor Z. J. Z. podružnica Ljubljana se vrši v nedeljo, 26. januarja v društvenih prostorih v Narodnem domu ob 2. popoldne.

Vsem članom Zveze jugoslovanskih železnikarjev. Takol, ko se je razglasila vladna naredba št. 248 o uvedbi širneje delavnika, je sosednji odbor o

zadevi sklepal. Po sklepu orednega odbora se je oglasilo predsedstvo v petek, 10. januarja 1919, pri ravateljstvu drž. žel. in pri obratnem nadzorništvu juž. žel. v Ljubljani. Vsem članom položaj na arce: mir in zaupanje v oredni odbor. Po prozrah krožilo vsemogoče govorice, posebno se po nepotrebnem razburilo zaupniki Splošnega žel. društva za Jugoslavijo. Ne dajte se sanelati: vso stvar ima sedaj vlada v pretrsu. Oredni odbor boode pastil, da mi železnikari ne bomo prikrašani: predpogoj uspeha pa je: mirna kri in disciplina. — Oredni odbor Z. J. Z.

Prostovoljno gasilno društvo v Mostah vabi vse svoje člane k rednemu občnemu zboru v nedeljo 19. t. m. ob 3. pop. pri Marcentiču, Selet št. 6. Dnevni red: Nagovor načelnika, podelitev častne diplome, poročilo tajnika, poročilo blaginika, volitev odbora, raznoterosti.

Občni zbor Z. J. Z. podružnica Boh. Bistrica se vrši v nedeljo, dne 19. januarja 1919 ob 2. popoldne v prostorih občinskega doma.

Društvo »Sokolski dom v Brežicah« vabi svoje člane k svojem rednemu občnemu zboru, kateri se vrši dne 25. prosinca 1915 ob 8. zvečer v uradnih prostorih Posolnice v Brežicah. V slučaju nesklepnosti se vrši občni zbor isti dan ob pol 9. uri zvečer v istih prostorih in bo sklepčen ob vsakem številu članov.

Narodno gledališče.

Iz gledališke pisarne. V petek, 17. t. m. ob pol 8. zvečer opereta »Corneyvillski zvonovci za »A« abonement. — V soboto, 18. t. m. zvečer ob pol 8. drama »Smrt mame Jugovitev« izven abonementa. — V nedeljo, 19. t. m. popoldne ob pol 3. burka »Charleva tetac izven abonementa, zvečer ob pol 8. opera »Prodana nevesta« za »B« abonement.

Najnovejša poročila.

POGAJANJA NA KOROŠKEM ZA PREMIJE.

Gradec, 16. januarja. (Lj. kor. ur.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Danes so se začela pogajanja med koroško deželno vlado in Narodno vlado SHS v Ljubljani. Deželni glavar dr. v. Kaan je pozdravil navzoče in izrazil upanje, da bodo pogajanja povoljno potekla. Povabil je udeležnike, naj sklepajo o nadaljevanju in predstvedu pogajanj. Baron dr. Reimlein se je zahvalil deželniemu glavarju v imenu koroške deželne vlade in generalnega komisarja Narodne vlade v Ljubljani Smedoja, za gostoljubnost Stajerske. Deželna vlada Koroške in generalni komisar Narodne vlade v Ljubljani Smedoj sta naprosila deželnega glavarja dr. v. Kaana, naj predseduje tudi nadalje plenarnim sejam. Potem so skupno določili načrt pogajanj. Ob pol treh popoldne so se začela meritorna pogajanja. O izidu se bo poročalo.

POLOŽAJ NA KOROŠKEM IN STAJERSKEM.

Ljublj. koresp. urad poroča dne 17. t. m. ob 10. dopoldne iz uradnega vira: Položaj na naših koroških in stajerskih mejah je neizpremenjen.

PRIBOD JUGOSLOVANSKE LEGIJE V LJUBLJANO.

Zagreb, 17. januarja. Slovenski oddelek obeh bataljonov jugoslovanske legije se odpelje danes ponoči iz Zagreba v Ljubljano, kamor dospe jutri v soboto v prvih jutranjih urah. Bataljoniški poveljniki je kapetan Dobričević. Med častniki je 5 Slovencev: poročnika Mil. Klemenc in Stanko Velkavrh, podpor. Grega Wieser, Fran Gorečan in Stanko Tominc. V Ljubljani bodo porazdelili bataljon med 14 kompanij ljubljanskega pehotnega polka.

JUGOSLOVANSKI POSLANIK V PRAGI.

Dunaj, 17. januarja. Jugoslovanski poslanik Ivan Hribar je imel daljše konferenco s češko — slovaškim poslanikom na Dunaju Vlastimilom Tusarjem in drugim češkimi politikmi. Večera se je odpeljal v Prago.

MINISTRI V ZAGREBU.

Zagreb, 17. januarja. (Lj. k. ur.) Sročil ob 9. sta došla semkaj železniški minister Vuković in finančni minister dr. Ninčič.

SPREMENBA NA BANSKI STOLICI.

Zagreb, 17. januarja. Sprememba na banski stolici je javnost osupnila in presenetila. Poučenim politični, krogom pa ni prišla nepričakovana, ker je bilo odločeno že pri demisiji hrvaške vlade, da prevzame bansko dostojanstvo drug politik. Vzrokov za to je več. Glavna sta: utrujenost dosedanj. bana Mihaljevića, ki je zavzemal odgovorno in naporno to mesto v najbolj kritičnem času, na drugi strani pa stremeljenje, da se po možnosti odstranijo z vodilnih mest osebe, ki so prišle na ta mesta že pod prejšnjim režimom in bile več ali manj zaupniki stare avstrijske vlade. Kar se tiče bana Mihaljevića, spremembe ni smatrati kot nezaupnico, ker odobravajo njegovi strankarski pristaši slej kot prej banovo politiko in taktiko, marveč je bil dr. Paleček imenovan za bana, z ozirom na inozemstvo, da se s tem odstrani en povod za razne intrige. V političnih krogih pričakujejo, da bo spremembi na vodilnem mestu sledila tudi vrsta res potrebnih sprememb na višjih podrejenih mestih.

400 VAGONOV AMERIŠKE MOKE ZA SLOVENIJO.

Beograd, 16. januarja. (Lj. kor. ur.) Jugoslovanski tiskovni urad poroča: Pred nekolik dni je dospel v Koton

veliki garniz s več tisoč tonami ameriške moke. Minister za prehrano Jugoslovije je odredil, naj se od te prve ameriške poštnice odprami 400 vagonov v Slovenijo. Ta poštnicev za Slovenijo bo prišla najbrže preko Raba.

O CEZARJU BATTISTINI.

Dunaj, 17. januarja. »Arbeiter Zeitung« javlja: Nekaj dni preden so Italijani zasedli Trident, so se italijanski meščani obrnili na Stajerske prebivalce, da bi jim prodali večala, na katerih je bil obešen dr. Cesare Battisti. Vrvi, s katerimi je bil Battisti obešen, so bile že prodane. Krivnik Lang je dobil zanje 10.000 K. Pri eksekuciji se je bil krivniku vrv odtrgala tako, da je moral biti Battisti dvakrat obešen. Odtrgane vrv je krivnik takoj prodal za drag denar. Ko so Italijani zasedli grad, so takoj poiskali grob na dvorčiču, kjer je bil Battisti pokopan, ter postavili tam častno stražo. Nekaj dni kasneje se je dognalo, da je bil Battisti pred kratkim izkopen in da so njegovo truplo pokopali na drugem mestu. Intenzivnemu poizvedovanju se je posrečilo, dognati nov grob. Nato so ekshumirali in ga s velikimi častmi položili v začasni grob. Sodnike, ki so sodelovali pri Battistijevi obsodbi, so Italijani aretirali.

STROŠKI ZA VOLITVE NA DUNAJU.

Dunaj, 17. januarja. Listi javljajo, da bodo znašali stroški za volitve v narodno skupščino nad 1 milijon kron.

MACKENSEN V JEČI.

Budimpešta, 17. januarja. Mackensen se ne nahaja v vjetništvu, marveč v zaporu. Poslopje, kjer je nastanjen, je obdano z močno žičnato ograjo. Mackensen se sme v gotovem času sprehati samo na prostoru, ki je ograjeno z žičnatim plotom.

UMOR DR. LIEBKNECHTA.

Berolin, 17. januarja. Zdravnik, ki je preiskal mrtvo truplo drja Liebknechta je izjavil, da je popolnoma izključeno, da bi bil Liebknecht ustreljen na begu. Vse rane dokazujejo, da je bil ustreljen od spredaj in iz velike bližine, ker je obraz mestoma še osmojen od smodnika. Vse kaže na to, da je bil ustreljen z vojaškim revolverjem.

POLJŠEVKI NA POTU V NEMCIJO.

Berolin, 17. januarja. Semkaj so došle vesti, da se nahaja močna boljševiška armada, oddaljena samo še 100 km od nemške meje. V Kraljevcu (Königsberg) se je opazilo močno boljševiško gibanje, ki je očividno v zvezi s približevanjem ruskih boljševiških čet nemški meji.

Poizvedbe.

Kdo ve kaj? Kdo izmed vračalotiči se vojakov iz Ukraline bi vedel sporočiti, kaj je v praporščakom Jankom Kamenšek iz Gorice, 97. pehotnika. Vojnopolni št. 1062, se prosi, da to sporoči na naslov: Josipina Kamenšek, Stropce, pošta Rozatec, Stajerska.

Provizorska utitilica je v sredo, 15. t. m. zvečer izbrala denarnico s približno 45 K denarja. Denar ni njen, zaradi tega prosil, da bi ga pošten najdičel oddal proti nagradi fu. Karloviške cesta 26.

Zarabil se je 14. t. m. popoldne mlad prstan od obrtne šole, mpmo pošte do Prebrana. Ker mi je to drag spomin, se najdičel najvjudneje prosil, da ga izroči na upravnisti »Slov. Narodac« proti visoki nagradi.

Najden bankovec. Pri XVII. komisiji za žigosanje bankovecv v Spodnji Siski »pri Štepienc« je bil najden večji bankovec. Kdor ga je izgnal, naj se zgleda pri načelniku dotične komisije.

Aprovizacija.

Prodaja lptavskega sira na ubožno akcijo. Mestna aprovizacija bo prodajala strankam z rudošč izkaznico »A« in »B« lptavski sir na znižani ceni po sledečem redu: V soboto, dne 18. t. m. pridejo na vrsto stranke s črko »A« od št. 1 do konca; v ponedeljek, dne 20. t. m. stranke s črko »B« od št. 1 do 400 in v torek, dne 21. t. m. stranke s črko »B« od št. 400 do 800. Vsaka stranka dobi za vsako osebo četrtil kilograma, kar stane 1 K 50 vin.

Nasoljene kumarce na rman izkaznice C. Stranke z rmenimi izkaznicami ubožne akcije, zaznamovane s črko C, dobe nasoljene kumarce v soboto, dne 18. t. m. in ponedeljek, dne 20.

